

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

11 oktober 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Werner Marginet tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de inkomsten die VRT Line Extensions genereert uit evenementen	1
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de regelgeving inzake mobiele televisie	4
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de weigering van de VRT om een radiospot van Humo uit te zenden	6
Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het uitlenen van kunstwerken van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen (KMSKA) aan ministeriële kabinetten	7
Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het voornemen om het Steunpunt voor Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk SoCiuS af te schaffen	11

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Vraag om uitleg van de heer Werner Marginet tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de inkomsten die VRT Line Extensions genereert uit evenementen

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is niet nieuw dat de VRT steeds klaagt over een tekort aan financiële middelen. Dat ze daarvoor de Vlaamse Regering met de vinger wijst, is dat ook niet. Deze week hebben we gezien waar al dat geld aan moet worden gespendeerd.

De VRT gooit niet alleen visjes naar de Vlaamse overheid, ze gaat ook zelf ook zoek naar nieuwe inkomsten.

Het lijkt erop dat de openbare omroep VRT, en meer bepaald VRT Line Extensions, een nieuwe geldbron – de gemeentekas – heeft gevonden om aan te boren. Ik verklaar me nader. VRT LE verzorgt de commerciële belangen van de VRT. Mijnheer de minister, u weet dat het Vlaams Belang steeds voorstander is geweest om de commerciële activiteiten van de openbare omroep te beperken, maar sommige dingen moeten kunnen. Ik geef het voorbeeld van een binnen de VRT ontwikkelde format die een succes blijkt te zijn. Als bijvoorbeeld NBC dat programma wil overnemen, is het logisch dat ze daarvoor betaalt.

Hetzelfde geldt bij het aanbieden van dvd's met oude VRT-series. Ook daar heb ik geen enkel probleem mee. Dat is zelfs een goede zaak. Ons audiovisueel cultureel erfgoed wordt op die manier verspreid. U weet ook dat we een groot voorstander zijn van een zo goed mogelijke ontsluiting van de VRT-archieven. Dat is echter een ander debat. Misschien kunnen we later zien hoever het daarmee staat.

Ik heb de indruk dat er steeds meer middelen worden gegenereerd door het organiseren van evenementen op locatie. Het wordt zodoende een lucratieve bezigheid om met programma's van één neer te strijken in een of andere gemeente. Dat was bijvoorbeeld het geval met de 11 juliviering op de Grote Markt in Antwerpen, waarvoor de format van 'Zo is er maar één' werd gebruikt. Om 'Zo is er maar één' op de Grote Markt te krijgen, betaalde de stad Antwerpen meer dan 79.000 euro aan VRT Line Extensions. Volgens de informatie die ons bereikt, moeten de gastgemeenten van het programma 'Fata Morgana' ook betalen. In Mechelen zou dat 18.000 euro geweest zijn.

Tot slot nog een laatste voorbeeld. Binnenkort is er de rechtstreekse verslaggeving op Ketnet van de intrede van Sinterklaas in Antwerpen. Let op, wij hebben niets tegen Sinterklaas. Wie de geschiedenis van de bisschop kent, begrijpt dat ik die man zeer genegen ben. Maar voor die intrede betaalt de stad Antwerpen 114.950 euro aan VRT LE. Dat is niet min. Daarenboven moet de stad nog eens instaan voor de nodige logistieke bijstand, veiligheid enzovoort. Dat is natuurlijk het probleem van degenen die in Antwerpen de betrokken overeenkomst hebben genegotieerd. Maar bovendien wordt dat evenement, en trouwens ook de andere evenementen, gesponsord, en soms zelfs rijkelijk. Het gaat om sponsorgelden die rechtstreeks bij de VRT terechtkomen, bovenop het geld dat ze aan de gemeenten vraagt.

Ondanks het feit dat sponsoring voor evenementen niet beperkt wordt, kunnen we ons toch wel vragen stellen bij de manier waarop als het ware het onderste uit de kan wordt gehaald. Mijnheer de minister, was dat wel de bedoeling van de decreetgever? Is een dergelijke manier van middelen genereren bij de gemeenten wel in overeenstemming met de geest van het decreet?

Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat de VRT handig gebruikt maakt van – misschien is het een te hard woord – achterpoortjes van de mediadecreten. En dat lijkt me niet correct als we er rekening mee houden dat de openbare omroep gefinancierd wordt door de belastingbetaler. De kijker zal immers maar de pech hebben om te wonen in een gemeente die de eer heeft een VRT-evenement te ontvangen. Dan betaalt hij twee keer voor het tv-programma: een eerste keer met zijn belastingen die gebruikt worden voor de dotatie aan de openbare omroep, en een tweede keer via de gemeentebelastingen. Het lijkt me dan ook geen goede praktijk dat de VRT op deze manier middelen genereert ten koste van steden en gemeenten.

Mijnheer de minister, in hoeveel gevallen of voor welke programma's heeft VRT LE dit jaar vergoedingen gevraagd aan steden en gemeenten als ze met een VRT-programma op locatie gingen? En hoeveel middelen heeft VRT LE hiermee dit jaar al gegenereerd? Welke parameters hanteert de VRT of VRT LE voor het bepalen van de vergoedingen die de steden en gemeenten moeten betalen? Wat is uw standpunt over de manier van werken van de VRT in dergelijke gevallen? Bent u niet van oordeel dat bepaalde kijkers, belastingbetalers, van de betrokken steden en gemeenten eigenlijk twee keer betalen voor hetzelfde product? Bent u van oordeel dat deze manier van werken conform de geest van de mediadecreten is? Bent u bereid om de VRT hierover aan te spreken en te vragen geen geld te verdienen op de kap van steden en gemeenten?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik begrijp de bezorgdheid van de collega van het Vlaams Belang. Mijnheer de minister, ik heb het contract van VRT LE met de stad Antwerpen bekeken. Het is een eenrichtingscontract. Als jurist hebt u daar een vette kluif aan.

Het gaat niet alleen over dit geval, want Antwerpen moet ongeveer 149.000 euro betalen voor de intrede van Sinterklaas. Daar komt nog de organisatie en het politie-toezicht bij. Dat is een heel dure Sint.

Mijnheer de minister, in Oostende vonden ze het jammer dat ze de Sint kwijt waren, maar de kuststad kon dat bedrag niet ophoesten. De VRT ging dan de verschillende steden af om te vragen wie geld in de gemeentekas heeft om de uitzending te betalen.

Er zijn nog andere zaken. Wat me hier echter tegen de borst stuit, is dat de VRT haar cameraploegen en productiemensen laat betalen door de steden. Enerzijds wordt de VRT gefinancierd met belastinggeld, anderzijds puurt ze nog eens inkomsten uit stedelijke fondsen.

In de mediadecreten staat dat de VRT events mag laten sponsoren. In het contract dat VRT LE heeft afgesloten met Antwerpen staat letterlijk dat de stad Antwerpen verantwoordelijk is voor de naleving van de mediadecreten op het vlak van sponsoring. Als er iets fout loopt, er ergens een klacht wordt ingediend of hier een vraag wordt gesteld over reclame en sponsoring in beeld, is de stad Antwerpen verantwoordelijk.

Mijnheer de minister, kan het wel dat de VRT haar verantwoordelijkheid voor het naleven van de mediadecreten bij het uitzenden van een evenement met sponsoring afschuift op een stad of gemeente?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, in artikel 19 van de gecoördineerde mediadecreten is bepaald dat de VRT een dubbele vorm van inkomsten heeft, enerzijds de overheidsfinanciering en anderzijds de inkomsten uit de commerciële activiteiten.

Dat is verder uitgewerkt in artikel 38 van de beheersovereenkomst. Dat artikel stelt uitdrukkelijk dat de VRT inkomsten uit sponsoring van zijn activiteiten en uit Line Extensionsactiviteiten kan puren. Er wordt zelfs uitdrukkelijk in gezegd dat Line Extensionsactiviteiten een belangrijke pijler kunnen worden in de gemengde financiering van de VRT. De voorwaarde is dat, overeenkomstig de Europese regels, de VRT daar een gescheiden boekhouding over hanteert. In artikel 38 van de beheersovereenkomst is ook de definitie uitgewerkt van

Line Extensions, een definitie die een antwoord biedt op een deel van de gestelde vragen.

De aangehaalde voorbeelden betreffen twee verschillende vormen van toepassing van die commerciële activiteiten van de VRT. Wat betreft het programma 'Zo is er maar één' wenste de stad Antwerpen ter gelegenheid van de Vlaamse feestdag een evenement te organiseren. Omdat het muziekprogramma 'Zo is er maar één' perfect paste in het kader van de Vlaamse feestdag, wenste de stad Antwerpen haar evenement op te bouwen rond die format. Het evenement was ook opgenomen in de activiteitencampagne van Vlaanderen Feest!, editie 2007.

Hiertoe werd met de VRT, afdeling Line Extensions, een overeenkomst gesloten. Die overeenkomst heb ik niet in mijn bezit, maar de heer Verstrepen blijkt wel. Daarin werd afgesproken dat VRT Line Extensions de toestemming verleende aan de stad Antwerpen om een evenement te organiseren op basis van die VRT-format en in ruil voor een formatvergoeding, en VRT Line Extensions werd aangesteld als eventorganisator voor de organisatie en de coördinatie van de artistieke invulling van het evenement in ruil voor het evenementenbudget en een organisatiefee. De vergoedingen die hierbij werden gehanteerd zijn gebaseerd op de marktprijzen, wat overigens een voorwaarde is voor de commerciële activiteiten van de VRT.

Daarnaast werd afgesproken dat de VRT als openbare omroep het evenement van de stad Antwerpen, dat voor de VRT eveneens paste in het kader van zijn uitzendingen rond de Vlaamse feestdag, mocht opnemen en uitzenden. Ook hieraan is niets vreemds. De VRT verwerft nog wel meer uitzendrechten van organisatoren van culturele evenementen.

De intrede van de Sint is een televisieprogramma van Ketnet met een evenementenonderdeel. Voor de organisatie van het evenementaspect van dit programma doet Ketnet een beroep op VRT Line Extensions. VRT Line Extensions treedt hier op als eventorganisator voor Ketnet. Voordat de VRT zelf de knowhow had voor het organiseren van evenementen, werd hiervoor samengewerkt met externe eventorganisatoren.

Gelet op de hoge kostprijs van dergelijke evenementenprogramma's worden hiervoor, zoals bepaald in het kader Merchandising- en Nevenactiviteiten, sponsors gezocht. Dat kunnen commerciële bedrijven zijn, maar evengoed steden en gemeenten, die eveneens een marketingbeleid hebben. De stad Antwerpen fungeert hier als locatiesponsor waarbij zij enerzijds logistieke en communicatieve ondersteuning biedt en anderzijds een financiële bijdrage levert. In ruil krijgt de stad visibiliteit op het evenement zelf en wordt het logo van de stad meegenomen in de spotcampagne op radio en televisie

en in de printcampagne. Ook voor deze commerciële activiteit worden marktconforme prijzen gehanteerd.

De manier waarop de VRT deze inkomsten heeft verworven, past in het kader voor commerciële merchandising- en nevenactiviteiten, goedgekeurd door de raad van bestuur, die de VRT mag of moet uitoefenen om de financiering van zijn openbare omroepopdracht rond te krijgen. Volgens de beheersovereenkomst heeft de VRT dit jaar 135 miljoen euro eigen inkomsten nodig.

De VRT moet bij het uitoefenen van deze activiteiten uiteraard voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 8 van de gecoördineerde mediadecreten. De vergoedingen die hiervoor gevraagd worden, zijn dan ook marktconform. De exacte bedragen wenst de VRT confidentieel te houden, maar de heer Verstrepen zal die wel bekend maken.

Het werken met Line Extensions is niet alleen toegelaten, maar het is ook een praktijk die uitgewerkt is in de beheersovereenkomst zelf, namelijk in artikel 38. Bij vragen over het aanwenden van belastinggelden moeten de steden en gemeenten hierover worden aangesproken. Zij voeren een marketingbeleid en zijn bereid om voor bepaalde evenementen te betalen, omdat het hun stad in beeld brengt en mensen lokt. Die evenementen kosten geld aan de steden en gemeenten. Bijvoorbeeld het organiseren van het evenement rond 'Flikken' kost de stad Gent geld, maar Gent beslist zelf over dat beleid.

De heer Verstrepen vraagt of de VRT in dat contract de verantwoordelijkheid voor de sponsorreglementering mag doorschuiven naar de stad Antwerpen en dus de mediadecreten naleeft. Ik heb het contract niet gezien, ik maak er voorbehoud bij, maar op het eerste gezicht zijn het clausules die heel vaak voorkomen. Als je als contractant gebonden bent door bepaalde verplichtingen en de contractpartij wordt daarvan op de hoogte gebracht, dan moet de contractpartij die ook naleven. Die clausules vindt men in heel veel contracten terug, ook in contracten tussen privépartners. De contractant die gebonden is door bepaalde verplichtingen, vraagt aan de andere partij om die te respecteren. In dit geval zou de VRT in problemen kunnen komen met de Vlaamse Regulator voor de Media die toekijkt op de naleving van de mediadecreten, maar op het eerste gezicht vind ik dat geen onlogische clausule.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Ik dank de minister voor zijn antwoord, maar niet de VRT voor zijn niet-antwoord. We hebben weer hetzelfde probleem als gisteren. Misschien hebben we weer een anonieme tipgever nodig zoals bij het dossier Woestijnvis.

Als ik hoor dat de VRT niet bekend wenst te maken hoeveel middelen het dit jaar reeds gegenereerd heeft,

dan hoop ik op een anonieme tipgever. Weer zitten we in die sfeer van geheimzinnigheid waar noch het parlement, noch de minister, noch de raad van bestuur duidelijkheid en informatie krijgt.

U zegt dat we ons moeten wenden tot de steden en gemeenten. U geeft het voorbeeld van Antwerpen dat logistiek en communicatief verantwoordelijk is. Dat vind ik logisch. Maar dat er ook nog financiële middelen moeten worden opgehoest, dat is een andere discussie.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal u bij gelegenheid het contract van de stad Antwerpen met Line Extensions bezorgen.

In het verleden heb ik al mijn bezorgdheid geuit bij de alternatieve vorm van financiering die werd toegevoegd om de VRT wat middelen te geven. Je kunt het de VRT niet kwalijk nemen, maar ze draait het om. Ze organiseert evenementen die dan op televisie worden gebracht – een soort koppelverkoop – waar zij grote pakketten sponsors inloodt vanuit de commerciële markt. De evenementen zijn niet het gevolg van televisieproducties, maar in het geval van 'Flikken' is dat wel het geval. Daar is geen enkele discussie over. De VRT denkt evenwel vaak in omgekeerde richting en zoekt creatieve concepten die vervolgens op televisie kunnen worden uitgezonden. Op die manier kan ze conform de mediadecreten te werk gaan en zwaar gesponsorde evenementen op televisie brengen.

Waakzaamheid is geboden. Nu staat deze praktijk nog in de kinderschoenen, maar het gaat om een zeer lucratieve markt, waarin grote sommen circuleren. Ik heb destijds nog een aantal opdrachten voor de evenementensector uitgevoerd. Het gaat hier werkelijk om grote budgetten. De evenementensector en zijn klanten zijn enigszins ongerust over de richting waarin de VRT evolueert.

Ik vind dat deze commissie op haar hoede moet zijn. Deze commerciële activiteiten vormen een alternatieve financieringsbron voor de VRT.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb daar niets aan toe te voegen. Ik kan enkel benadrukken dat in artikel 38 uitdrukkelijk staat vermeld dat de VRT in dit verband een gescheiden boekhouding moet voeren. De Vlaamse Regulator voor de Media is het geëigende orgaan om, indien nodig, controles uit te oefenen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de regelgeving inzake mobiele televisie

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, onlangs is in de media het bericht verschenen dat de Europese Commissie er bij de Europese lidstaten en bij de industrie op aandringt de invoering van mobiele televisie te stimuleren en het gebruik van Digital Video Broadcast for Handheld (DVB-H) als gemeenschappelijke Europese norm te versnellen. Volgens sommige bronnen zou de Europese Commissie deze norm volgend jaar verplicht stellen. De Europese Commissie heeft alvast kunnen vaststellen dat er momenteel nog grote verschillen in de nationale regelgevingen inzake mobiele televisie zijn.

De Europese Commissie is van mening dat de mobiele televisie een opkomende dienst is en bijgevolg aan een regelgeving onderhevig moet worden gemaakt. Ze zal het uitwisselen van de beste praktijken organiseren en in begeleiding bij het opstellen van een samenhangend kader voor vergunningsregelingen voorzien.

Hoewel het hier in se om een federale materie gaat, lijkt het me niet onbelangrijk voor Vlaanderen om te proberen hier ook enige zin in te hebben. Er komt immers een verschuiving in de mediamaarkt op ons af.

Mijnheer de minister, in welke mate hebben de Vlaamse Regering en uzelf enige impact op de besluitvorming van de Europese Commissie inzake de keuze van DVB-H als gemeenschappelijke norm voor mobiele televisie? Hoe zit het met de vrijhaven van het spectrum? Op welke manier kan Vlaanderen ingaan op de vraag van de Europese Commissie om de invoering van mobiele televisie te stimuleren en te versnellen? Hoe staat het momenteel in Vlaanderen met een regelgeving betreffende deze materie? Overleg met de federale overheid lijkt me hierbij noodzakelijk. Welke concrete plannen volgen op het normeringsinitiatief van de Europese Commissie? Een Europees kader voor een vergunningsregeling zou in de Vlaamse mediaregelgeving moeten worden geïmplementeerd. In welke mate is de Vlaamse Regering van plan op dit kader te wachten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, DVB-H wordt in Vlaanderen tot op heden enkel in het Maximizing DVB Usage in Flanders-project (Maduf-project) gebruikt.

Op 18 juli 2007 heeft de Europese Commissie een mededeling gedaan. De Vlaamse overheid is niet rechtstreeks bij deze Europese initiatieven betrokken. In de medede-

ling zet de Europese Commissie haar streven in de verf om van mobiele televisie een succesverhaal te maken. Volgens de Europese Commissie gelden hiervoor drie succesfactoren, met name de standaard, in dit geval DVB-H, het spectrum, oftewel het digitale dividend, en de regelgeving. Hoewel we hier niet rechtstreeks bij betrokken zijn, hebben we hier uiteraard belang bij. We doen dan ook alles wat we moeten doen.

Tijdens mijn recente bezoek aan Finland heb ik afspraken gemaakt met de functioneel bevoegde Finse minister. We vonden allebei dat er nood is aan een Europese standaard en dat we eventueel gemeenschappelijke inspanningen konden leveren. Kort nadien heeft Europees Commissaris Reding aangekondigd dat ze een procedure op gang wil brengen om DVB-H tot standaard te maken. Dit komt volledig overeen met wat de Finnen en wijzelf willen. De procedure loopt ondertussen. Een aantal landen zitten nog niet op hetzelfde spoor en zijn nog niet van mening dat er een standaard moet worden opgelegd. Wij zijn daar om een aantal evidente redenen wel voorstander van. Ik kom hier straks nog op terug.

In samenwerking met onze contactpersonen voor het buitenlandse beleid, in dit geval de permanente vertegenwoordiging bij de Europese Commissie, hebben we steeds voor een standaard op Europees niveau geijverd. Aangezien dit de omroepstandaard bij uitstek is, hebben we hierbij voor DVB-H gekozen. We volgen de de initiatieven van de Europese Commissie op de voet. De gemeenschappen in België stemmen zich op elkaar af. We vragen de federale overheid, die aan de Europese vergaderingen deelneemt, om in verband met DVB-H bij voorkeur het gemeenschappelijk standpunt van de gemeenschappen te verdedigen.

De invulling van mobiele televisie en de ontwikkeling van deze nieuwe dienst hangen nauw samen met de uitbouw van de digitale ether. Deze uitbouw berust op twee grote pijlers, met name de verzelfstandiging van het zenderpark van de openbare omroep en de uitwerking van een regelgevend kader inzake digitale omroepen. Het gaat hier om een kader voor Digital Video Broadcast for Television (DVB-T), voor Digital Video Broadcast for Handheld (DVB-H) en indien hier interesse voor zou zijn, voor Digital Audio Broadcast (DAB).

We willen snel werk maken van de ontwikkeling van deze nieuwe diensten. Het standpunt van de Europese Commissie zal de aanbieders van mobiele televisie misschien een impuls geven om resoluut voor een enkele standaard te kiezen. Hierover is nog steeds een discussie aan de gang. In feite gaat het om een discussie tussen de Europeanen en de Koreanen, oftewel tussen Nokia en Samsung. De Koreanen brengen in Korea Terrestrial Digital Media Broadcasting-ontvangers (TDMB-ontvangers) op de markt. Indien ik het

goed heb begrepen, is die technologie ook in een proefproject in Italië gebruikt. Wij zijn alvast van mening dat er een enkele standaard moet zijn. Tsjechië, Polen en Luxemburg zijn het daar nog niet mee eens. De grote meerderheid der Europese lidstaten staat hier echter achter en de procedure loopt verder.

De uitbouw van mobiele televisie aan de hand van DVB-H moet evenwel ook met de nodige omzichtigheid te gebeuren. Er zijn immers nog een groot aantal onzekerheden met betrekking tot de markt. Om die reden heeft het Interdisciplinair Centrum voor Breedbandtechnologie (IBBT) vorig jaar een proefproject, het zogenaamde Maduf-project, opgestart. Dit project is bedoeld om de technische mogelijkheden van de DVB-H-technologie te onderzoeken. In dit verband zijn er tests met een beperkt aantal testgebruikers in en rond Gent, Brussel en Mechelen uitgevoerd. De mobiele operatoren bieden momenteel al omroepdiensten aan via hun eigen gsm-netwerk.

Analyse heeft uitgewezen dat voor de uitbouw van DVB-H-netwerken in Vlaanderen geen aanpassing van het decretaal kader vereist is. Voor het uitrollen van de digitale ether en voor het uitbouwen van DVB-H-netwerken zijn wel nog een aantal uitvoeringsbesluiten nodig, bijvoorbeeld in verband met de verdeling van de frequenties die voor de uitbouw van dergelijke netwerken nodig zijn. De Vlaamse Regering heeft op 19 juli beslist dat de verdeling zal gebeuren via een zogenaamde beauty contest. In het licht daarvan zijn nog een aantal besluiten nodig. Het eerste is het besluit van de Vlaamse Regering houdende het digitale frequentieplan en houdende het aantal frequentieblokken en frequentiekanalen, met inbegrip van de bijbehorende technische modaliteiten die geheel of gedeeltelijk zullen worden toegekend. Dat besluit is al principieel goedgekeurd en wordt morgen voor definitieve goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Daarna komt er een besluit van de Vlaamse Regering houdende de procedure voor het verkrijgen van vergunningen voor de exploitatie van radio-omroepnetwerken en televisieomroepnetwerken. Dan volgt een ministerieel besluit tot toekenning van de individuele frequenties en multiplexen, en een Besluit van de Vlaamse Regering houdende de frequentieorganisatie voor analoge afschakeling en houdende opheffing van het KB van 10 december 1987 waarbij de nodige frequenties ter beschikking van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen worden gesteld.

Vervolgens komt er een Besluit van de Vlaamse Regering houdende de toewijzing van digitale frequentieblokken en -kanalen aan de VRT voor het doorgeven van zijn publiek omroepaanbod via aardse zenders. Tot slot komt er een mededeling aan de Vlaamse Regering betreffende het opstarten van de procedure voor toekenning van de digitale frequentieblokken.

De huidige plannen over dit normeringsinitiatief heb ik daarnet al beschreven. Vlaanderen is voorstander van het gebruik van de DVB-H-standaard. De plannen tot implementatie zullen worden verwezenlijkt via de ontwikkeling van het kader inzake digitale ether.

Inzake de regelgeving voor mobiele televisie stelt de Europese Commissie vast dat er momenteel nog uiteenlopende systemen bestaan in de verschillende lidstaten. Dit kan remmend werken op de totstandkoming van een interne markt voor dit soort diensten. Volgens de Commissie is een light-touchregulering noodzakelijk opdat de markt zich zou kunnen ontwikkelen. Mobiele televisie is een nieuwe dienst. Onaangepaste verplichtingen zouden dan ook niet opgelegd mogen worden. Het is echter niet de bedoeling van de Commissie om een soort pan-Europese vergunning voor mobiele televisie uit te werken. Wel plant ze een kader van soft law, waarbij ze bijvoorbeeld aanbevelingen kan doen die betrekking hebben op een algemeen kader voor mobiele diensten en op beginselen inzake vergunningen en de rechten die daaraan verbonden zijn.

Vermoedelijk zal de ontwikkeling van het regelgevend kader in Vlaanderen parallel daarmee verlopen. Wij willen echter geen vertraging oplopen voor de analoge switch off. Voor de industrie en voor de digitalisering van de ether, en in het belang van de kijker-consument, willen we snel vooruitgaan. We zullen dan ook niet wachten tot de soft law van de Europese Commissie definitief is goedgekeurd. Het zou echter onverstandig zijn om onze regelgeving uit te bouwen zonder rekening te houden met wat Europa zal uitwerken.

We volgens die werkzaamheden heel nauw op. Normaal gezien moeten wij zonder problemen aan onze regelgeving kunnen werken, terwijl Europa het soft-lawkader uitwerkt. Het is de bedoeling om de digitalisering van de ether en de regelgeving te convergeren.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik dank u voor dit omstandig antwoord.

Ik heb nog een aanvullend vraagje. Het zenderpark van de VRT zou een belangrijke rol kunnen spelen in het geheel. Zit de VRT nog altijd op schema om dit in een nieuwe structuur te gieten en er de nodige opbrengsten uit te genereren?

Minister Geert Bourgeois: Mijns inziens wel. Ik heb echter geen zicht op de beslissingen van de raad van bestuur van de VRT. Ik herinner me niet precies of de VRT al een beslissing heeft genomen of dat binnenkort zal doen. Er is een beslissing geweest van de Vlaamse Regering. In het kader van de ESR-problematiek zijn een aantal krijtlijnen vastgelegd. De raad van bestuur

van de VRT moet zeker nog deze maand een beslissing nemen. Dat gebeurt wellicht eerstdaags.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de weigering van de VRT om een radiospot van Humo uit te zenden

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 3 september maakte het weekblad Humo bekend dat de VRT weigerde een spotje van Humo uit te zenden. Dat spotje was een compilatie van kunstmatig aan elkaar geplakte fragmenten uit verschillende toespraken van onze vorst, met als doel de vorst iets anders te laten zeggen dan wat hij leek te zeggen. Daarbij laten we in het midden of de stem al dan niet afkomstig is van een stemmenimitator. Dat behoort tot het mysterie van het incident.

De vraag is natuurlijk hoe we daarmee moeten omgaan. De VAR twijfelde of dit spotje kon worden uitgezonden en legde het voor aan de VRT-directie. Wat de reactie van de VRT betreft, baseer ik me op het perscommuniqué. Ik citeer Diane Waumans, woordvoerdster van de VRT: "Het is de eerste keer in al die jaren dat we dat doen." Zij vindt dat de koning door de montage zijn eigen familie belachelijk maakt, waardoor de montage de waarheid geweld aandoet. Dat kan deontologisch niet voor de VRT. Humo reageerde op die beslissing van de VRT en kreeg op die manier een flinke portie gratis reclame. 's Avonds in TerZake gaf directeur Wim Vanseveren dezelfde verklaring voor de weigering van het spotje.

Ik had de intentie om het spotje in de commissie te laten beluistern, maar ik vermoed dat de meesten het uit nieuwsgierigheid al hebben bekeken. In het citaat heeft de koning het over "de vijfhonderdste verjaardag van de koningin" en "het afwijkende gedrag van onze familie, wij kunnen daar met recht en reden fier op zijn".

Mijnheer de minister, volgens mevrouw Waumans kon dit spotje om deontologische redenen niet worden uitgezonden. Ik vraag me af wat hier met 'deontologisch' wordt bedoeld. Aan welke deontologische regels is de VRT onderworpen? Is dat een algemene regeling of is het zelfregulering? Maken deze deontologische regels deel uit van een algemene eigen deontologische code? Kent u die tekst? Is die ergens goedgekeurd, door u of door een andere instantie? Wie is binnen de VRT of de VAR bevoegd voor deze beslissing? Behoort dit tot de

autonome bevoegdheid van de VRT? Hebt u al dan niet een formele bevoegdheid in de eindbeslissing?

De voorzitter De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik vind dit een beetje vreemde vraag. In dit geval is een spotje over koning Albert geweigerd op de VRT. Dat is eerder al gebeurd met een spotje over Filip Dewinter. Die weigering gebeurt telkens om zeer bizarre redenen. In dat opzicht steun ik de vraag van de heer Caron. Ik zou wel eens willen weten volgens welke criteria dergelijke spotjes worden geweigerd. Het gaat om commerciële spots die niet oproepen tot geweld of wat dan ook.

De communicatie die volgde op dat spotje maakte het populair. Ik vraag mij dan af of er geen afspraak was met Humo om de spot te weigeren, zodat nadien enorm veel mensen hem zouden downloaden. Door deze weigering heeft de spot wellicht meer effect gehad. Je zou je kunnen afvragen of ze elkaar niet in de kaart gespeeld hebben, doch dit geheel terzijde.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Caron, de uitspraak van de woordvoerder van de VRT berustte op een misverstand. De VRT heeft in het verleden al verschillende keren spotjes geweigerd. Dit was dus geen uniek voorval. Daarnaast zijn er ook al spots uit de ether gehaald na een klacht bij de Jury voor Ethische Praktijken inzake reclame (JEP). De zaak waar de heer Verstrepen naar verwijst, is wellicht zo'n geval: de spot werd in eerste instantie wel uitgezonden, maar is nadien toch uit de ether gehaald. In beide gevallen zijn er dus al precedents geweest.

De VRT wenst erover te waken dat de reclamespots en sponsoringboodschappen voldoen aan de wettelijke vereisten en geen afbreuk doen aan het imago van de VRT of de normen en waarden die de VRT belangrijk vindt. Deze beleidsmotieven maken geen voorwerp uit van een uitgeschreven deontologisch beleidsdocument. Mede omwille van de creativiteit en diversiteit van de materie is het onmogelijk om hierover sluitende regels vast te leggen. Wat de ene collega grappig vindt, zal de andere niet grappig vinden. Daar valt uiteraard over te discussiëren.

In de algemene verkoopvoorwaarden van de VAR wordt expliciet het recht voorbehouden om een boodschap niet uit te zenden: "Geen uitzendingen worden aanvaard die strijdig zijn met wetten en/of verordeningen, het imago van de VRT of het beleid dat deze laatste wenst te voeren." Het bepalen van dit beleid behoort tot de operationele autonomie van VRT. De VRT heeft in het verleden dan ook al verschillende

boodschappen geweigerd. De weigering van de Humospot was dus niet uitzonderlijk.

De VAR is via de Belgische Vereniging van Audiovisuele Media (BVAM) lid van de Raad voor de Reclame. In die hoedanigheid engageert hij zich, met akkoord van de VRT, om, net als alle andere mediaorganisaties, de code van de Raad voor de Reclame te eerbiedigen.

In deze code is onder andere opgenomen, met betrekking tot het verwijzen naar personen: “Strijdig met de reclame-ethiek is elke reclame die, direct of indirect door zinspeling, insinuatie of afbeelding, aan een persoon – zonder diens toelating of deze van zijn rechthoudenden – een opinie of een verklaring toeschrijft, hem/haar in een toestand plaatst of een gedrag aanmeet ten gunste van of betreffende een product of dienst, ongeacht het reclamemedium, ongeacht het gebruikte procédé – een tekening, een fotografie of filmsequentie – ofwel van de persoon zelf, genomen en/of gebruikt buiten weten van deze, ofwel van een professionele of occasionele dubbelganger – of een montage. Afwijkingen van deze regels kunnen, geval per geval, worden toegestaan wanneer uit het parodistische of karikaturale karakter van de reclame in kwestie duidelijk blijkt dat de persoon waarnaar wordt verwezen niet heeft kunnen of willen: de hem/haar toegeschreven opinie of verklaring uitspreken, in de aangehaalde toestand geraken of het hem/haar toegeschreven gedrag aanmeten. De JEP acht het bijgevolg ten zeerste aangewezen om elk reclameontwerp van dien aard vooraf aan hem voor te leggen. Reclame mag in geen geval direct of indirect ten aanzien van een persoon of de instelling die deze vertegenwoordigt op enigerlei wijze misprijzen of bespotting tot uiting brengen of hem/haar in diskrediet brengen.”

De code van de Raad voor de Reclame is een zelfreguleringscode die door de reclamesector zelf opgesteld werd. Ik heb op de Dag van de Reclame mijn waardering uitgesproken voor de werking van de Raad voor de Reclame en de JEP.

Naast de zelfregulering moet de VRT uiteraard ook de Vlaamse mediawetgeving naleven. De Vlaamse media-decreten stellen onder meer dat reclame en telewinkelen enerzijds geen politieke, godsdienstige, syndicale, ideologische of filosofische strekking mogen vertonen, noch de menselijke waardigheid aantasten, en anderzijds niet strijdig mogen zijn met de code voor reclame en sponsoring. De code voor reclame en sponsoring, vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 20 september 1995, stelt: “De omroepen mogen geen reclame uitzenden die personen in hun persoonlijke of maatschappelijke hoedanigheid uitbeeldt of naar hen verwijst zonder hun voorafgaande toestemming. De omroepen mogen geen reclame uitzenden op radio en televisie die in strijd is met de wettelijke bepalingen.”

Wie is binnen de VRT/VAR bevoegd voor deze beslissing? In principe oordeelt de VAR of een reclame- of

sponsoringboodschap in de ether kan. Als de VAR twijfelt, legt hij de vraag voor aan de VRT-directie. Die beslist in dat geval autonoom of de boodschap kan worden uitgezonden. De algemeen directeur media van de VRT neemt dan in overleg met collega's en medewerkers de uiteindelijke beslissing over het al dan niet uitzenden van de bewuste reclamespot of sponsoringboodschap.

In het geval van de geweigerde Humospot twijfelde de VAR op basis van de code van de Raad voor de Reclame of de spot kon worden uitgezonden. Daarom legde hij de spot voor aan de VRT-directie. De VRT oordeelde dat het niet gepast was de spot uit te zenden op de VRT-netten om twee redenen: “Door het hermonteren van bestaande opnames worden de uitspraken van de koning tegen de koning zelf en tegen zijn familie misbruikt. Bij elke persoon waarbij dit gebeurt is de nodige voorzichtigheid geboden. De koning wordt hier aangevallen in zijn privéleven, niet in zijn functie van staatshoofd.” Beide redenen samen waren voor de VRT voldoende om de voorgelegde spot niet uit te zenden.

Er geldt dus een geheel van regels: de decreten, de code voor reclame en sponsoring, die vastgelegd is bij besluit van de regering, en de zelfregulerende werking van de JEP.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijke uitleg. Een aantal juridische aspecten waren mij niet zo goed bekend, maar nu is alles duidelijk.

Ik wil geen oordeel uitspreken over wat de VRT beslist heeft met betrekking tot de Humospot. Ik wou in eerste instantie weten welke elementen er aan de basis liggen van die beslissing. Op basis van uw uitleg kan ik alleen maar vaststellen dat de beslissing correct is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het uitlenen van kunstwerken van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen (KMSKA) aan ministeriële kabinetten

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, enkele weken geleden hebben we via de media vernomen dat bepaalde kunstwerken die werden uitgeleend door het Museum

voor Schone Kunsten van Antwerpen spoorloos verdwenen zouden zijn. Volgens mevrouw Deckers, het hoofd van de afdeling collectiebehoud en -beheer heeft het betrokken museum een lange traditie in het uitlenen van kunst. Dat geldt trouwens ook voor andere musea, zoals het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis in Brussel, dat al meer dan een eeuw uitleent, met alle gevolgen van dien.

Mevrouw Deckers stelt: “De werken komen terecht bij gemeenten, scholen, ministeries of kabinetten. Precies bij die laatste categorie knelt het schoentje. Kabinetten zijn niet echt stabiele omgevingen. Ze verhuizen geregeld en het personeelsverloop is groot.” Volgens haar zou het om een 29-tal kunstwerken gaan die niet meer te traceren zijn omdat ze in de jaren tachtig, niet zo heel lang geleden, zijn uitgeleend. Het betreft onder meer werken van Constant Permeke, Gustave De Smet en Albert Saverys.

Het KMSKA heeft een brief geschreven aan alle betrokken kabinetten om een aantal vermiste schilderijen en beeldhouwwerken op te sporen. Bij die brief is een lijst van die werken gevoegd. Daarop staan niet alleen de titel en afmetingen van het werk en de naam van de kunstenaar, maar ook een afbeelding.

Mevrouw Deckers zegt verder nog dat vandaag de regels voor het uitlenen verscherpt zouden zijn. Zo is er zelfs een lijst met werken waaruit gekozen kan worden. Het museum zou aan een project werken om al die werken in kabinetten en ministeries terug te halen.

Mijnheer de minister, kunt u ons een lijst geven van de ‘vermiste’ kunstwerken? Waarom wordt nu met de opsporing van die werken gestart? Wat is er fout gelopen in het verleden? Hoe zit het met de verzekering van deze werken? Wanneer werden de strenge regels voor het uitlenen van kunstwerken van kracht? Waarom werden de vermiste kunstwerken dan niet opgevraagd? Wat zult u doen indien bepaalde werken ‘vermist’ blijven?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de minister, naar aanleiding van het artikel werd ook een vraag gesteld in de commissie Cultuur van de stad Antwerpen. Uit het antwoord bleek dat er wel een sluitende inventaris was van de kunstwerken in de verschillende kabinetten. Heeft het museum voldoende middelen om zijn basisopdracht – onderzoek, het opstellen van inventarissen – uit te voeren?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, door dat artikel wordt het Antwerps museum in een kwaad daglicht gesteld. Het is echter positief dat die inventaris wordt opgemaakt. Het getuigt van goed beheer dat wordt uitgezocht waar die werken zich bevinden.

De krantenberichten die later verschenen zijn, zijn heel wat genuanceerder. Onder andere in Het Belang van Limburg en De Morgen is dat het geval. Mijnheer de minister, werd die brief van het KMSKA misschien fout geïnterpreteerd? Men laat uitschijnen dat leden van kabinetten kunstwerken zouden meenemen. Gaat het over kabinetten van ministers of ook van schepenen? Hebt u misschien zelf een schilderijtje thuis hangen? Zijn die werken ondertussen al gelokaliseerd?

Weet u of ook andere musea schilderijen en beeldhouwwerken uitlenen aan kabinetten? Weet u waar de waardevolle werken van het Oostends Museum voor Schone Kunsten zijn? Ik denk daarbij aan die van Permeke en de schitterende werken van Ensor? Dat museum bestaat momenteel enkel op papier. Helaas is het al een tijdje – iets te lang – dicht.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, enige tijd geleden was het nieuws van de zogenaamd vermiste werken uit de collectie van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten van Antwerpen voorgekomen. Mijnheer Arckens, ik ben blij dat uw vraag mij toelaat om dit verhaal van zijn sensatiegehalte te ontdoen en tot zijn reële proporties te herleiden.

Zoals de meeste openbare musea – voor zover ik weet zijn er geen musea die niet uitlenen – heeft het KMSKA een lange traditie inzake langdurige bruiklenen aan openbare besturen. Deze tendens nam een hoge vlucht in de jaren 40 van de vorige eeuw. Deze uitgaande bruiklenen zijn in het verleden op regelmatige tijdstippen geïnspecteerd door een medewerker en door de conservator van het KMSKA.

De heer Jos Stassen: Ook tijdens de oorlog?

Minister Bert Anciaux: Inderdaad, maar daarover hebben we weinig gegevens.

In 1998 werd in de schoot van het museum een afdeling collectiebehoud en -beheer opgericht. Sindsdien werkt een team aan het verbeteren van de procedures rond bruikleenverkeer en dit zowel voor de inkomende als de uitgaande bruiklenen op korte en lange termijn. Vanaf 1998 gebeurden inspecties en visitaties van langdurige bruiklenen door een registrator werkzaam in de afdeling behoud en beheer. Tot voor kort werd evenwel weinig aandacht geschonken aan de in het verre verleden toegekende langdurige bruiklenen.

In het kader van de onder mijn impuls steeds sterker wordende aandacht voor het erfgoed in onze instellingen, de aangekondigde verzelfstandiging van het KMSKA, en in functie ook van het project ‘Kredietlijn aan kleine musea’ werd een extra medewerker inge-

huurd om aan de administratie van de langdurige bruikleen voor eens en voor altijd een punt te zetten. Met het project 'Kredietlijn aan kleine musea' wil het KMSKA via het ter beschikkingstellen van werken uit zijn reserve, aan kleinere musea in Vlaanderen de mogelijkheid geven om hun collectieopstelling met deze bruiklenen te verrijken. Er is dus op mijn vraag iemand aangeworven die deze inventaris heeft opgemaakt.

In november 2006 begon deze projectmedewerker aan haar opdracht. Na het in kaart brengen en het oplijsten van de 348 dossiers werden alle bruikleennemers aangeschreven met de vraag naar de mogelijkheid om een fysieke controle van de werken uit te voeren. Deze actie moest toelaten de locaties en de contactpersonen te actualiseren. Daarnaast werd het kunstwerk gefotografeerd, de fysieke conditie van de kunstwerken genoteerd in een conditierapport en de bewaaromgeving getoetst aan de geldende normen inzake passieve conservering. Op basis van deze parameters werden een aantal werken teruggehaald naar het museum voor conservatie. Sommige bruikleennemers wensten ook zelf een einde te maken aan de bruikleen. Ook deze werken werden en worden teruggehaald naar het KMSKA. Een nieuw bruikleencontract wordt toegestuurd aan de bruikleennemers met werken waarvan de bruikleen wordt gecontinueerd.

Bij de eindronde van het project 'langdurige bruiklenen' restten er nog 26 werken waarvan de locatie nog moest worden verduidelijkt. Ik heb de door u gevraagde lijst bij en wil u die graag geven. De historiek van deze niet onmiddellijk lokaliseerbare werken leidde naar kabinetten en administraties zowel van de federale overheid, van de Vlaamse overheid als van de Franstalige Gemeenschap. Met het oog op de lokalisatie van deze laatste werken werd door de projectmedewerkster op 4 september 2007 een brief gestuurd naar in totaal 30 kabinetten, ministeries en federale openbare instellingen in functie van haar zoektocht naar een precieze locatie en eventuele contactpersonen. Er is in de brief geen sprake van kunstwerken die vermist worden. Er wordt enkel gevraagd naar verduidelijking inzake locatie en naar contactpersonen in functie van verdere controle. Achteraf gezien lijkt het me wel zo dat de brief wat onhandig geformuleerd was en voor sommige werken zelfs zeer voorbarig. Alleen al de raadpleging van de door de IVA Kunsten en Erfgoed beheerde databank van de kunstcollectie Vlaanderen kon onmiddellijk tot de exacte lokalisatie van vijf werken leiden. Deze werken bevonden zich in het depot van de kunstcollectie Vlaanderen. Ikzelf kon ook een 'vermist' werk opsporen. Ik had namelijk even voordien het aanbod gekregen om dat werk in mijn kabinet te hangen. Toen ik zei dat ik dat wel wou, zei men mij dat het werk te groot was. Maar na een week dook het op in de vergaderzaal van de ministerraad. Het was niet te groot, men had het gewoon niet eerder gevonden.

De lijst met de kunstwerken werd niet gepersonaliseerd opgestuurd. Dat komt omdat eerder reeds werd vastge-

steld dat een in bruikleen gegeven werk meestal het gebouw van de bruikleenontvanger niet verlaat. Wel gebeurde het al eens dat zo'n werk binnen het gebouw van de ene dienst aan de andere werd doorgegeven zonder het KMSKA hierover in te lichten.

Op 7 september publiceerde De Standaard, nog voor de aangeschreven instanties de tijd hadden gekregen om te reageren, een alarmerend en suggestief hoofdartikel over de zogenaamd vermiste kunstwerken van het KMSKA. Ik betreur ten zeerste de wijze waarop ondermeer ministers en hun kabinetten hierdoor onterecht in een negatief daglicht werden gesteld. De aangeschreven kabinetten bezorgden immers nagenoeg per kerende hun antwoorden aan het KMSKA. Intussen zijn de meeste vragen over de locaties opgelost. De gegevens zijn verwerkt, en waar nodig werd contact gelegd voor een inspectie ter plaatse. Op één kunstwerk na, het werk zonder titel van Eduardo Oliveira Cézar, in 1988 uitgeleend aan de toenmalige administratie Cultuur, werden alle werken die in bruikleen werden gegeven aan de Vlaamse overheid gelokaliseerd. Voor een aantal werken die aan andere instanties werden gegeven, moet nog verder onderzoek worden verricht. Het gaat dan over kunstwerken die reeds in bruikleen zijn gegeven tussen 1945 en 1955 en die zich voor de boedelscheiding niet meer op Vlaams grondgebied bevonden, noch in het KMSKA, noch binnen de Vlaamse administratie. Een deel van die werken is op dit ogenblik nagenoeg zeker eigendom van de Franse Gemeenschap. Alle werken die behoren tot de Vlaamse overheid zijn dus allemaal teruggevonden.

Voor elke langdurige bruikleen wordt een bruikleencontract afgesloten. Dit contract stipuleert dat de bruikleennemer de in bruikleen gegeven kunstwerken moet verzekeren tegen de verzekeringswaarde, zoals die door het KMSKA zelf wordt vastgesteld. Het is echter de bedoeling van het KMSKA om in de toekomst zelf de verzekering te regelen van de werken die het in langdurige bruikleen geeft. De kosten zullen worden doorgerekend aan de bruikleennemer. Deze manier van werken laat een betere opvolging toe van de werken. We zoeken nog naar een alternatief waarbij de overheid zijn eigen verzekeraar wordt.

Sedert de oprichting van de afdeling collectiebehoud en -beheer in 1998 werden de procedures inzake in- en uitgaande bruiklenen in fases geoptimaliseerd. Hierbij werd in de eerste plaats voorrang gegeven aan tijdelijke inkomende bruiklenen in functie van het drukke tentoonstellingsbeleid. Daarna was het aan de tijdelijke uitgaande bruiklenen.

De collectie van het KMSKA wordt druk bevraagd door collega's in binnen- en buitenland in functie van de vele tentoonstellingen en nieuwe presentaties. Het KMSKA is daarin zeer hoffelijk, in tegenstelling tot sommige andere musea in dit land.

De dossiers van de langdurige bruiklenen konden pas later ten gronde worden aangepakt. Omdat het dikwijls om zeer oude dossiers gaat, is het terugvinden van deze bruiklenen arbeidsintensief. Daarbij komt de fysieke controle, het fotograferen, het opstellen van een conditierapport en de daaraan gekoppelde actie, indien nodig, van een conserverende ingreep ter plaatse.

Op één na zijn alle kunstwerken van het KMSKA in bruikleen aan de Vlaamse overheid gelokaliseerd. Er zijn nog zeventien bruiklenen die in de loop van het parcours van de vele staatshervormingen terecht kwamen bij administraties en kabinetten die nu tot andere overheden behoren. Naast de Franse Gemeenschap hebben ook federale overheden kunstwerken geërfd bij de boedelscheiding. Twaalf werken zitten bij federale diensten waarvan er twee ter plaatse zijn geïnspecteerd. Vijf werken zitten bij de Franse Gemeenschap.

Het lokaliseren van de kunstwerken werd mogelijk gemaakt door de databank die de IVA Kunsten en Erfgoed heeft ontwikkeld. Het KMSKA zet intussen verdere stappen om de exacte locatie van die werken te inventariseren en de fysieke controle daadwerkelijk uit te voeren of te laten uitvoeren indien het kunstwerk is overgeheveld. Dit vraagt meer tijd. Het gaat immers om bruiklenen die in de jaren veertig tot vijftig plaatsvonden. Ik twijfel er echter niet aan dat ook de locatie van deze werken achterhaald zal worden. Met betrekking tot de werken die niet kunnen worden gelokaliseerd, zal met de instanties die de bruikleen hebben ondertekend over een mogelijke schadevergoeding worden overlegd.

Tot slot wil ik hier nog benadrukken dat het ontsluiten van publieke collecties voor mij een beleidsprioriteit is. Dit moet in eerste instantie door middel van het stimuleren van collectiemobiliteit en bruikleenverkeer tussen musea gebeuren. Het project 'Kredietlijn aan kleine musea' is bedoeld om dit verder in te vullen. Daarnaast ben ik voorstander van het in bruikleen geven van werken aan overheidsinstanties. Het gaat hier, voor alle duidelijkheid, om werken die niet worden tentoongesteld en in de reserves aanwezig zijn. We moeten vermijden dat te veel werken te lang in museareserves terechtkomen.

De verhoogde aandacht voor het erfgoed van de Vlaamse overheid leidt ertoe dat bruikleen tegenwoordig sluitender en accurater dan vroeger wordt opgezet en dat de werken intens en systematisch worden opgevolgd. Het verhaal van de 26 werken kan dan ook als een laatste stuip trekking van een tegenwoordig niet langer getolereerde werkwijze worden beschouwd. Indien geen aanzet tot een nieuwe werkwijze was gegeven, had deze stuip trekking allicht nooit de kranten gehaald. We beschikken nu over een sluitende inventarisatie. Dit is uiteraard een goede zaak. Oorspronkelijk zaten we met vragen over 700 van de in totaal 7.000 in bruikleen gegeven werken. Het KMSKA beschikt gaandeweg over

meer middelen om dit alles op te volgen. We voorzien op dit vlak trouwens nog in een versterking van de budgettaire middelen.

Het was mogelijk de brief fout te interpreteren. Het leek wel een wanhoopskreet en een oproep om in elke lade te kijken omdat een en ander niet kon worden gevonden. Dit had beter kunnen worden geformuleerd. De paniek heeft er in elk geval voor gezorgd dat op 24 uur tijd veel duidelijkheid is geschapen. Dat is het positieve effect van de brief.

Ik heb daarnet al op de vragen over de andere musea geantwoord. Ook daar worden ernstige inspanningen geleverd om verduidelijkingen aan te brengen. Ik heb me laten vertellen dat alle musea, ook in het buitenland, met dezelfde kwaal zitten of hebben gezeten.

Mijnheer Verstreken, ik moet u het antwoord op uw vragen over het Stedelijk Museum Oostende schuldig blijven. U bent zelf goed geplaatst om dit eens na te kijken en hier eventueel in de Oostendse gemeenteraad een vraag over te stellen.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Ik dank de minister voor zijn uitvoerig antwoord. Ik ben blij dat het hier een probleem uit het verleden betreft en dat in de toekomst dergelijke toestanden zullen worden vermeden. De minister wil hier zelfs een beleidsprioriteit van maken. Ik ben ook blij dat er niets bij hem thuis hangt.

Het is onvoorstelbaar hoe musea in het verleden met hun werken zijn omgesprongen. Ik heb gelezen dat het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis te Brussel ongeveer 100 jaar geleden iets aan het kasteel van Beersel heeft uitgeleend. Het bizarre is dat tijdens opgravingswerken aan het kasteel van Beersel ooit de resten van een aan het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis toebehorende haardplaat zijn gevonden. In het verleden zijn die werken op een gekke manier beheerd. Ik ben blij dat, althans voor de werken die de Vlaamse Gemeenschap toebehoren, deze werkwijze tot het verleden behoort.

Minister Bert Anciaux: Ik zal de lijst van nog niet teruggevonden kunstwerken beschikbaar stellen. Bij elk werk staat de naam van de kunstenaar, de titel van het werk en de datum waarop het werk is gemaakt. Het nummer verwijst meestal naar het jaartal waarin het werk is uitgeleend.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, ik heb nog een kleine vraag. U hebt daarnet gezegd dat een aantal werken eind jaren 40, voor de boedelscheiding, zijn verhuisd en dat vijf werken nu de Franse Gemeenschap toebehoren. Hoe ziet u dit verder verlopen?

Minister Bert Anciaux: De boedelscheiding heeft zich niet in de jaren 40 voorgedaan.

De heer Erik Arckens: U weet wat ik bedoel.

Minister Bert Anciaux: Het gaat hier over de periode voor 1988 en misschien zelfs voor 1980.

De heer Erik Arckens: Hoe wilt u hier verder mee omgaan?

Minister Bert Anciaux: We hebben voor de Vlaamse overheid in elk geval achterhaald welke werken wiens eigendom zijn. Het is niet onze taak het traject van de eigendommen van andere overheden te onderzoeken. We willen dat eventueel doen, maar het is eigenlijk niet onze bedoeling. We hebben wel het traject van alle werken van de Vlaamse Gemeenschap, met inbegrip van de werken van het KMSKA, opgezocht. De lijst die ik daarnet heb getoond, vormt hierop de enige uitzondering. Deze lijst bevat werken die in 1958 zijn uitgeleend.

De heer Erik Arckens: En dat hangt niet bij u thuis? *(Gelach)*

Minister Bert Anciaux: Neen, zeker en vast niet.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de minister, ik ben heel tevreden met de gedrevenheid waarmee u ervoor gezorgd hebt dat er snel duidelijkheid gekomen is over de inventarisatie. Ik was er ook van overtuigd dat er niet meteen een probleem was met het onderbrengen van collecties op diverse plaatsen. Er is mijns inziens eerder een probleem met de huisvesting van de collectie. Is daar blijvende aandacht voor met het oog op de toekomst?

U hebt recent enkele orgels aangekocht. Is er al een oplossing voor de huisvesting van die orgels? Daar zit immers vaak het probleem. Er kunnen meestal wel middelen gevonden worden om collecties aan te kopen, en het is goed dat de overheid die inspanningen doet, maar er moet blijvende aandacht zijn voor de huisvesting en ontsluiting van dat patrimonium.

De heer Johan Verstreken: Het is inderdaad goed dat er ernstige inspanningen geleverd worden, mijnheer de minister, en dat het uitlenen van werken nog altijd mogelijk is, mits goede afspraken en goede contacten.

Ik wil nog even opmerken dat ik geen gemeenteraadslid meer ben in Oostende. Er is mijns inziens voor u een rol weggelegd om contact op te nemen met het stadsbestuur en een aantal vragen te stellen. Het is weliswaar een stedelijk museum, maar het gaat uiteindelijk wel om Vlaams erfgoed. De belangrijkste werken van Ensor en andere groten zouden daar ergens moeten liggen. Het is alleen onduidelijk waar ze precies liggen en in welke conditie. Waar en wanneer zullen die werken opnieuw

aan het grote publiek getoond kunnen worden? Is daar een nieuwe locatie voor voorzien? Het publiek heeft het recht om die werken te zien. Hoe sneller, hoe liever, want het duurt nu toch al behoorlijk lang.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Verstreken, tot vorig jaar was u in Oostende schepen van Cultuur, dus ik ga ervan uit dat u zelf beter weet waar die kunstwerken zijn. Hoe dan ook zal ik die vraag stellen aan het gemeentebestuur van Oostende.

De huisvesting van het patrimonium is een blijvende zorg. We gaan bijvoorbeeld in het kader van het KMSKA een grondige renovatie aankondigen. Dat dossier is bijna klaar. We investeren ook in nieuwe infrastructuur, bijvoorbeeld in het Museum aan de Stroom, samen met de stad Antwerpen. Dat geldt ook voor de huisvesting van essentiële erfgoedprojecten. Een ander voorbeeld is de renovatie van het Museum voor Schone Kunsten in Gent. Dat museum heeft een prachtige infrastructuur, die opnieuw ontsloten is en opengesteld voor het grote publiek. Daar is heel veel in geïnvesteerd en ik ben heel gelukkig dat dat gebeurd is. Dergelijke stappen moeten we verder blijven zetten.

Mijnheer De Kort, men is volop bezig met de orgels. Er zijn geïnteresseerde erfgoedpartners die weten welke voorwaarden wij hebben gesteld. Er zijn een aantal voorstellen, die tot een heel mooi project kunnen leiden. Vanzelfsprekend is een goede huisvesting daarin erg belangrijk. Die huisvesting moet niet alleen conserveren, maar moet ook in een juiste, levende context ontsloten worden. Dat betekent dat er ook een bar en een dansvloer moeten zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het voornemen om het Steunpunt voor Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk SoCiuS af te schaffen

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister, het behoort tot de kerntaken van een minister om zaken op te richten en af te schaffen, dat wil ik niet in twijfel trekken. Ik ga er wel van uit dat de oprichting of afschaffing van dergelijke zaken past binnen een beleid. De aanleiding voor mijn vraag is de onrust die ontstaan is rond uw voornemen om SoCiuS af te schaffen. U had dat al enigszins geïnsinueerd in uw beleidsbrief 2007, en ook het feit dat er in de zogenaamde bovenbouw al een aantal herschikkingen bezig zijn, wees in dezelfde richting.

Ik stel deze vraag omdat ik graag klaarheid zou krijgen over de plannen voor de bovenbouw van het cultuurbeleid in Vlaanderen. Door het beter bestuurlijk beleid is er enerzijds een taakafbakening binnen de administratie tussen het departement – de beleidsvoorbereiding – en de agentschappen – de uitvoering en controle.

In het begin van de vorige legislatuur hebben we een discussie gehad met onze toenmalige collega, mevrouw Van Hecke, over de verschillende functies in de bovenbouw. Er moet een duidelijke opdeling worden gemaakt tussen de belangenbehartiger enerzijds en het steunpunt anderzijds. Ik volg die lijn nog steeds. De belangenbehartiger wordt beheerd door een sector die ermee samenhangt. Bij de podiumkunsten is de directie van de podiumkunsten de belangenbehartiger. Bij het sociaal-cultureel werk is dat de Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk, de FOV. Daarnaast zijn er steunpunten die beleidsondersteunend kunnen werken voor een sector, maar die niet aan belangenbehartiging moeten doen.

Mijnheer de minister, tijdens de vorige legislatuur hebt u een groot aantal steunpunten opgericht. Sommigen hadden het over een Mexicaans leger. Moeten die steunpunten niet een bepaalde omvang hebben om een bepaalde sector te kunnen dekken? Niet alleen kleine subsectoren moeten steunpunten hebben. Er was al het Vlaams Theater Instituut. SoCiuS was op zich een sterk steunpunt. U hebt hetzelfde gedaan in de jeugdsector met het steunpunt Jeugd.

Mijnheer de minister, het landschap werd duidelijk uitgetekend. Er was een opdeling tussen het departement en de agentschappen. Daarnaast is er een vrij duidelijke bovenbouw in het cultuurbeleid. Het is goed dat wordt nagegaan of de verschillende steunpunten op een meer structurele manier kunnen samenwerken of eventueel samengaan. Als u die evolutie kunt ondersteunen, is dat een goede zaak.

Op zich is het goed dat er een duidelijk onderscheid is tussen wat de administratie, die voor u werkt, doet en wat de steunpunten, die voor de sectoren en subsectoren werken, doen. Daarnaast is er nog de belangenbehartiger, die het beleid en het parlement opjaagt en de juiste vragen stelt om de belangen van een bepaalde sector of subsector te verdedigen.

Mijnheer de minister, er is nu enige onrust bij SoCiuS. Die mensen panikerden niet snel. De onrust moet dus wel enige grondslag hebben. Als daar iets van aan is, zou ik graag het plan zien waarin u aangeeft wat u wilt organiseren. Ik heb begrepen dat er naar aanleiding van die onrust overleg is gepleegd met een aantal betrokkenen. Het is ook logisch dat met de politieke verantwoordelijken wordt bekeken hoe een en ander moet worden aangepast.

U hebt in een brief geschreven dat er niet moest worden gepanikeerd. Het is belangrijk dat u zo snel mogelijk

duidelijkheid schept en aangeeft of er op korte termijn iets zal gebeuren. Als dat zo is, vraag ik u meer uitleg te geven. Als er helemaal niets verandert, moet u dat ook zeggen. Als u de bovenbouw wilt herstructureren, kunt u dan op zijn minst de timing geven en verduidelijken welke aanpak u voorstaat? Wordt SoCiuS afgeschaft? Uit uw brief maak ik op dat dit niet zal gebeuren. Waar komt het gerucht vandaan? Is er een plan? Zo ja, wat houdt het in? Wanneer zal het er zijn?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, in de mate van het mogelijke zal ik duidelijkheid verschaffen. Ik heb geen geheim plan.

In 2001 en 2002 was er terecht kritiek. Het cultureel veld werd versterkt via een forse investering in de bovenbouw, steunpunten en dergelijke meer.

Mijnheer Stassen, u had het toen over een Mexicaans leger. Ik heb dat ook nooit ontkend. Voor het einde van deze legislatuur wil ik een performant leger, een performante structuur, maar zeker geen Mexicaans leger. Na enkele jaren moet er inderdaad worden nagegaan hoe we een betere samenwerking tot stand kunnen brengen zonder dat op enigerlei wijze wordt bespaard. We willen zorgen voor een versterking, en niet voor een besparing.

Die gesprekken zijn al ver gevorderd op verschillende domeinen. Bijvoorbeeld in het domein van erfgoed gaan we van twee steunpunten – Culturele Biografie Vlaanderen en het Vlaams Centrum voor Volkscultuur – naar één steunpunt voor erfgoed. De twee steunpunten werken daar zeer nauw rond samen en bereiden dit zeer grondig voor. We gaan naar een verregaande structurele synergie tussen het steunpunt Cultuur Lokaal en het Vlaams Centrum voor Openbare Bibliotheken met een gezamenlijke huisvesting en dergelijke meer. Ook hier ontstaat een verregaand samenwerkingsverband. Er is een geplande herstructurering op het gebied van kunsten. We gaan naar samenwerkingsverbanden tussen alle kunststeunpunten. Ik spreek niet over een fusie, maar soms zijn het fusies, soms samenwerkingsverbanden. Ook op het gebied van participatie en op het gebied van nieuwe taakstelling en verankering van samenwerking, is er bijvoorbeeld de samenwerking of de fusie tussen Kunst en Democratie en Cubido in een nieuwe instelling rond participatie. Ik ben er misschien nog een vergeten, maar op vele terreinen is er die samenwerking.

De vraag stelt zich of we dit ook doen in het sociaal-cultureel werk. Ik heb daar geen uitgewerkt plan rond. Het laatste wat ik wil is onrust. Ik wil dus heel uitdrukkelijk stellen dat er geen project wordt opgestart of geen beslissing wordt genomen tegen de sector in. Binnen de

sector heeft ook niet iedereen dezelfde mening. In de schoot van de Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk (FOV) zijn er twee scholen. Een 'zuivere' school van de belangenbehartiger – waar ik vroeger toe behoorde – zonder link met de overheid. Dat puur zuivere hebben we intussen wat overschreden, maar het leeft toch wel. Een andere school zegt dat FOV toch wel goed draait en wil wel bijkomende steunpuntachtige taken vervullen. Er is dus discussie. Ik denk dat er voor beide iets te zeggen is. Ik denk dat men goed moet nadenken en dan het gesprek moet voeren.

Hetzelfde met SoCiuS. In het veld zijn verschrikkelijk grote voorstanders en verschrikkelijk grote tegenstanders te vinden van de werking van SoCiuS. Ikzelf heb nogal vertrouwen in de werking van SoCiuS. Maar misschien kan er een betere samenwerking komen met FOV. Is dat wenselijk of niet-wenselijk? Dat laat ik open.

Er is een derde speler, Kwasimodo. Ik denk dat er wel een vrij grote consensus is over het feit dat de specifieke opdracht die Kwasimodo heeft gespeeld en goed heeft gespeeld, voor een stuk afgelopen is. Kwasimodo is structureel ingebed in de werkzaamheden van alle steunpunten. Kan er dan niet overgegaan worden tot een fusie, tot een samenwerking of tot een overheveling? Nogmaals, ik ga dat niet doen tegen de sector in. Dit is geen besparingsoperatie, ik wil geen mensen laten afvloeien, ik wil alleen door de betrokkenen zelf laten onderzoeken of er synergieën en extra dynamieken kunnen ontstaan. Ik wil in de 22 maanden die mij nog resten, een duidelijk signaal geven aan de sector van het sociaal-cultureel werk en waar mogelijk de sector nog versterken, zuurstof geven en minder planlast. Ik denk dat daar mogelijk een idee van een bovenbouw bij kan horen, maar helemaal niet om onrust te creëren of mensen de indruk te geven dat we iets willen afschaffen of hun job in gevaar willen brengen.

De piste om erover na te denken, bestaat. De onrust over die piste is ongegrond. Er is geen wenselijke piste mogelijk die gebaseerd is op negatieve gevoelens of onrust bij de betrokkenen zelf, want dan hebben we geen extra dynamiek gerealiseerd maar eerder een negatieve procedure ingezet.

Ik wil samen met de sector onderzoeken of er geen versterking mogelijk is. Indien er geen consensus over kan zijn, zal er al veel moeten gebeuren om mij van een voorstel te overtuigen dat beter zou zijn dan het huidige.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik heb begrepen dat, wanneer de sector zelf initiatieven neemt tot samenwerking, u alles zult doen om dat te ondersteunen. Ik vind dat een goede zaak. U schrijft in

uw brief dat u overleg zult plegen en verkenningen zult doen. Dat is blijkbaar een nieuwe term gebaseerd op de huidige politieke gebeurtenissen. Het is belangrijk dat u dat signaal geeft en dat u dit zo snel mogelijk concretiseert. U zegt dat u destijds de sector hebt getekend maar u stelt zich zelf heel wat vragen over een eventuele uitbreiding van het takenpakket van de FOV en de eventuele hertekening van SoCiuS. Die organisaties zijn vragende partij om met u die discussie aan te gaan. Ofwel stopt u de zaak en blijft alles zoals het was, ofwel maakt u de zaken concreter zodat de organisaties zich kunnen voorbereiden op de discussie. Verder is er ook de vraag of het goed is om zo snel het steunpunt dat gefocust was op deze twee sectoren, weg te halen. We moeten ons ook afvragen of er een samenwerking of synergie moet zijn met andere steunpunten, bijvoorbeeld uit de jeugdsector.

Tot slot blijkt uit heel het debat dat eraan gedacht wordt om binnen het agentschap een kenniscentrum op te richten ter versterking van de administratie. Is dat een gerucht? Is het effectief zo dat de kennis inzake de beleidsvoorbereiding wordt weggehaald uit de agent-schappen, ten voordele van de sector of van het departement? Klopt het dat dit gemis nu al wordt gevoeld?

Minister Bert Anciaux: Die optie is nog niet concreet. Daarover heeft nog geen enkele vergadering of gesprek plaatsgevonden.

De heer Jos Stassen: Hebt u enig idee wanneer die gesprekken zullen starten?

Minister Bert Anciaux: Daar moet eind dit jaar duidelijkheid over zijn. Daar zal iedereen bij gebaat zijn. Dat betekent niet dat het debat daarmee definitief wordt afgesloten. Wanneer het decreet wordt geëvalueerd, zal ook dat deel worden bekeken. Wat mij betreft, wordt het daar zelfs van losgekoppeld.

De heer Jos Stassen: Het wordt geen onderdeel van een decreet?

Minister Bert Anciaux: Als dat al zo zou zijn, dan wordt het een apart luik. Verdere specificering volgt later.

De heer Jos Stassen: En er komt ook geen verdere specificering in de beleidsbrief 2008?

Minister Bert Anciaux: Die komt later, na de discussie. Het is natuurlijk wel mogelijk dat dit in het kader van de begrotingsbesprekingen aan bod komt tijdens de begrotingscontrole.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

